

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samrådssp. H (alm. del)

Hvornår: 14. december 2023
Kl. 12.00-13.00

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

DET TALTE ORD GÆLDER

22. november 2023

Sags nr. 2023 - 17915
Akt-id 2528955

Spørgsmål H:

Vil ministeren redegøre for det samlede omfang af brud på meldepligten blandt beboere på de danske udrejsecentre, herunder det specifikke antal af registrerede brud på meldepligten inden for det seneste år? Vil ministeren i denne sammenhæng også vurdere, hvilken procentdel af beboerne på udrejsecentrene, der er blevet dømt for sådanne overtrædelser, samt hvordan disse brud påvirker retssikkerheden og samfundssikkerheden? Vil ministeren derudover uddybe regeringens planlagte tiltag for at styrke overholdelsen af meldepligten og forbedre regelhåndhævelsen på udrejsecentrene, især i betragtning af den nylige sag fra et udrejsecenter ved Ikast, hvor en mand blev anklaget for omfattende lovovertrædelser, og samtidig havde overtrådt sin opholdspflicht på udrejsecenteret hele 886 gange?

Tale:

- Først og fremmest tak for spørgsmålet.

[Indkvarterede på udrejsecentre og Hjemrejsestyrelsen]

- Som jeg før har redegjort for, så opholder de udlændinge, der bor på udrejsecentrene, sig i Danmark uden et lovligt opholdsgrundlag.
- Og det skal de selvfølgelig holde op med. De skal indse, at de ingen fremtid har i Danmark. Og så skal de rejse hjem.
- Som vi har talt om ved flere lejligheder, så går det jo heldigvis godt med hjemrejseindsatsen. Den pointe er meget væsentlig at huske på, når vi taler om, hvordan det går med udrejsecentrene, så jeg synes, den er relevant at understrege igen.
- Og så vil jeg gerne på forhånd beklage, at den følgende gennemgang bliver noget teknisk. Det er dog efter min opfattelse nødvendigt at dykke lidt ned i detaljerne omkring kontrollen med de indkvarterede for at kunne besvare samrådsspørgsmålet ordentligt.

[Kontrolforpligtelser]

- Udlændinge, der *ikke* opholder sig lovligt i Danmark, er som udgangspunkt pålagt kontrolforpligtelser. Det vil sige meldepligt [som samrådsspørgsmålet går på] samt opholdspligt og i nogle tilfælde også underretningspligt.
- Meldepligten indebærer, at udlændingen fysisk skal melde sig til myndighederne. For blandt andet afviste asylansøgere, der ikke medvirker til udrejsen, og kriminelle udviste er det som udgangspunkt **3 gange ugentligt**. Udlændinge på tålt ophold skal som udgangspunkt melde sig **dagligt**.
- Opholdspligten indebærer, at udlændingen skal bo og overnatte på det udrejsecenter, hvor de er indkvarteret.
- Endelig indebærer underretningspligten, at f.eks. udvisningsdømte og udlændinge på tålt ophold skal give besked om det, hvis de opholder sig uden for centeret mellem kl. 23:00 og kl. 06:00.
- Kontrolforpligtelserne skal bl.a. motivere udlændingen og sende et klart signal om, at de skal rejse ud. Og så

skal de sikre, at myndighederne ved, hvor udlændingene opholder sig, så de kan udsendes, så snart det bliver muligt.

- De er derfor centrale redskaber for myndighederne i udsendelsesarbejdet.
- Men udlændinge med kontrolforpligtelser på udrejsecentrene er ikke frihedsberøvede, og udrejsecentrene er ikke fængsler.
- Så de her udlændinge kan – selvom de ikke opholder sig i Danmark med min gode vilje – frit komme og gå på udrejsecentrene, så længe de overholder deres kontrolforpligtelser.

[Brud på kontrolforpligtelserne]

- Og vi må nok sande, at der er nogle af de her udlændinge, som ikke *vil* indordne sig under hverken afgørelsen om, at de skal rejse ud af Danmark, eller at de skal overholde deres kontrolforpligtelser.
- Det tager regeringen selvfølgelig alvorligt.

- Derfor er jeg også glad for, at myndighederne fører en effektiv kontrol med, om udlændingene rent faktisk bor på udrejsecentrene og overholder deres pligter.
- Og for at de udlændinge, der ikke overholder deres forpligtelser, bliver anmeldt og straffet hårdt for det.
- Rigsadvokaten besluttede den 1. december 2020 midlertidigt at suspendere brugen af data fra det elektroniske Adgangs- og Meldepligtssystem (AMS) som teknisk bevis i straffesager[, da der i flere sager var konstateret uregelmæssige registreringer]. Hjemrejsestyrelsen har på den baggrund iværksat en manuel kontrol med kontrolforpligtelserne.
- Men der anvendes fortsat biometriske nøglekort med fingeraftryk ved udgang og indgang af Udrejsecenter Kærshovedgård.
- I forhold til den strafferetlige vurdering kan jeg sige, at én overtrædelse af henholdsvis opholds-, underrettings- eller meldepligten hver tæller som en selvstæn-

dig overtrædelse af kontrolforpligtelserne. For opholdspligten betyder det, at hver enkelt dag, hvor pligten ikke overholdes, tæller som en overtrædelse.

- Det betyder f.eks., at det svarer til tre overtrædelser, hvis både opholds-, underretnings- og meldepligten overtrædes på én dag.
- En udlænding på tålt ophold, der er pålagt alle tre forpligtelser, og hvor meldepligten er daglig, vil således have overtrådt kontrolforpligtelserne 21 gange ved en uges udeblivelse fra udrejsecenteret.
- Det er bare for at sætte de store antal overtrædelser, vi af og til ser, lidt i kontekst.
- Og overtrædelse af kontrolforpligtelserne straffes hårdt.
- For en kriminel udvist er det f.eks. forudsat, at mellem 6 og 9 overtrædelser på en måned straffes med 60 dages fængsel i førstegangstilfælde og 3 måneders fængsel i andengangstilfælde.

- Under særligt skærpende omstændigheder kan overtrædelserne straffes med fængsel i indtil 4 år.
- Og vi har allerede set domme på flere års fængsel for overtrædelse af kontrolforpligtelserne.

[Omfanget af brud på meldepligten]

- Det er ikke en nogen helt let øvelse at give brugbare tal på omfanget af brud på meldepligten set i forhold til, hvor mange der overholder deres meldepligt. Det skyldes blandt andet, at beboergrupperne på udrejsecentrene hele tiden ændrer sig, ligesom der vil gå noget tid, fra en person overtræder sin pligt, til der bliver afsagt dom.
- Men lad mig alligevel forsøge at tegne et billede af overtrædelserne.
- Medio november i år var der indkvarteret ca. 450 personer på de tre udrejsecentre Kærshovedgård, Sjælsmark og Avnstrup.
- Antallet af indkvarterede på Kærshovedgård var på ca. 220 personer.

- Ca. 80 af de udlændinge, som for tiden er indkvarteret på Kærshovedgård, er i løbet af det seneste halve år blevet anmeldt for overtrædelse af en eller flere af de tre kontrolforpligtelser. Det svarer til ca. 35 % af alle de aktuelt indkvarterede på Kærshovedgård.
- For potentielle overtrædelser af *meldepligten* på Kærshovedgård har Hjemrejsestyrelsen siden sin oprettelse og til medio november i år indgivet ca. 2.640 anmeldelser til politiet. For 2023 er der indtil videre tale om ca. 580 anmeldelser.
- En anmeldelse kan omfatte flere overtrædelser af meldepligten af en person, og der kan være indgivet flere anmeldelser pr. person. Hjemrejsestyrelsen indgiver anmeldelse for overtrædelserne hver 14. dag på baggrund af de registreringer, der er lavet i løbet af de foregående 14 dage.
- Siden Hjemrejsestyrelsens oprettelse er også en lang række personer blevet dømt for overtrædelse af meldepligten. I 2021 blev ca. 120 personer dømt, i 2022 ca.

90 personer og i 2023 er der indtil videre tale om ca. 130 personer.

- Når tallene svinger lidt fra år til år skyldes det bl.a., at der efter Hjemrejsestyrelsens oprettelse opstod et gradvist efterslæb i sagsbehandlingen, der medførte, at en del anmeldelser blev foretaget med en vis forsinkelse.
- Oprydningsprojektet efter dette blev afsluttet i juni 2022, hvor alle hidtil ubehandlede sager var færdigbehandlet. Dette er udvalget blevet orienteret om flere gange af både mig selv og min forgænger.
- Det betyder, at det er svært at sige noget om udviklingen på området, fordi der først manglede anmeldelser og efterfølgende i 2022 blev anmeldt sager fra en længere periode.
- Men som jeg indledte med at sige, er mit hovedfokus heller ikke på, om de indkvarterede udlændinge i stigende eller faldende grad lever op til deres kontrolforpligtelser.

- Kontrolforpligtelserne er en vigtig del af det system, vi har bygget op for sikre, at så mange som muligt rejser hjem så hurtigt som muligt. Og det er afgørende, at overtrædelser bliver straffet. Men pligterne udgør ikke et mål i sig selv.
- Mit primære fokus er selvfølgelig på at sikre, at de her mennesker slet ikke opholder sig i landet.

[Afslutning]

- Den intensive kontrol, de strenge straffe og det fortsatte fokus på hjemrejseindsatsen mener jeg, er den rigtige løsning. Også på problemerne med, at nogen ikke overholder deres kontrolforpligtelser.
- Vi overvejer selvfølgelig løbende, om der kan skrues på de værktøjer, som myndighederne har over for udlændinge uden lovligt ophold i Danmark.
- Tak for ordet.